

Editorial předsedkyně spolku ČŠBH, Lucie Slavíkové Boucher

Milí čtenáři, vážení přátelé a příznivci Českých škol bez hranic. Ráda bych Vám jménem spolku popřála nový rok plný radosti, klidu a inspirativních podnětů. K nim by mohla patřit například i konference, kterou budeme pořádat v září 2016 v Praze. Téma „*Diaspora jako partner mateřského státu*“ volně navazuje na téma konference, které proběhla v minulém létě. Pozitivní ohlasy jejích účastníků nás motivovaly k další práci a tak vznikl nápad konference druhé, která by debatu na dané téma zase posunula dál. Konference se uskuteční opět ve spolupráci se Stálou komisí Senátu pro Čechy žijící v zahraničí - o práci této komise se dočtete v příspěvku jejího předsedy Tomáše Grulichy na straně 11; a bude realizována za podpory Ministerstva zahraničních věcí. Všechny potřebné informace o jejím průběhu a způsobu přihlášek, ať už jako účastník nebo přednášející, naleznete v následujících měsících na našich webových stránkách. Budeme se těšit na setkání s Vámi nejen v Praze, ale i kdekoli jinde v průběhu celého roku.

Autor: Thea Boucher

ČŠBH nabízí výuku češtiny a českých reálií pro děti ve věku od 18 měsíců do 15 let za hranicemi ČR jako doplnění každodenního vzdělání, které děti českého původu získávají v zahraničních školách. Vyučují podle vlastního vzdělávacího programu v souladu s Rámcovým programem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Sledujte České školy bez hranic nově i na **Facebooku!**

V tomto vydání:

České školy bez hranic si připomínají 600. výročí upálení Mistra Jana Husa a 700. výročí narození Karla IV.

ČŠBH Londýn vystavuje v islingtonském muzeu.

ČŠBH Paříž pořádá překladatelskou soutěž.

ČŠBH Ženeva spolupracuje se Stálou misí při OSN.

Nové výukové materiály z dílny ČŠBH k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa

Jan Hus a husitství v kontextu civilizace pozdního středověku (aneb český národ z pohledu domácího a západoevropského).

Jan Hus a husitství v audiovizuální tvorbě (aneb kritické myšlení a multimediální výchova).

Pracovní listy pro žáky základních (včetně 1. stupně) a středních škol a metodický průvodce pro učitele jsou **volně ke stažení** na stránkách www.csbh.cz.

Všechny naše výukové materiály

Lze také najít na stránkách Metodického portálu RVP:

<http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10548>

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

pořádá v rámci výstavy „**Maurice Pellé** – Zdeňka Braunerová, cesty osudů mezi Čechami a Francií“ výtvarné dílny pro děti inspirované **výukovými materiály spolku ČŠBH**. V muzeu **do 28. 3. 2016**.

Vydali jsme sborník

z letní konference „**Heritage Schools and Diaspora**“ a „VII. mezinárodní konference ČŠBH a spolupracujících škol“. Sborník a **kompletní audiovizuální záznam** najdete na www.csbh.cz.

Týden češtiny ve světě 2016

ve dnech 1.–5. 8. 2016. Vyjma VIII. mezinárodní konference ČŠBH a spolupracujících škol se můžete těšit i na řadu seminářů a kurzů pro učitele.

Letní tábor Sluňákov

Letos ve **dvou** turnusech:
23.–30. 7.
a 30. 7.– 6. 8.
2016.

Informace a přihlášky na www.csbh.cz.

Mikulášská nadílka

První prosincovou sobotu čekalo na žáky naší školy namísto výuky mikulášské tvoření. Malovalo se, stříhalo a lepilo všude, kde se našel kousek pracovní plochy. Dětská očekávání naplnila mikulášská svita, která dorazila s košem plným sladkostí. Za perfektně naučené koledy, které děti zapívaly za doprovodu učitelů z naší hudební školy, na ně čekala sladká odměna od anděla; a jelikož všechny děti byly dle Mikulášovy Svaté knihy hodné a pilné, čert si zpět do pekla odnesl prázdný pytel. Mikulášské tvoření bylo skvělým zakončením roku 2015. Vyučující z České školy v Bruselu vám přejí šťastný vstup do roku 2016!

700. výročí narození Karla IV.

Hned v úvodu nového roku se ČŠBH Brusel zapojí do oslav výročí narození Karla IV. Seminář a debata, které se budou konat pod vedením historiků PhDr. Jaroslavy Novákové a Mgr. Bořka Neškudly, Ph.D., se v prostorách ČŠBH Brusel uskuteční v sobotu 30. 1. 2016. Srdečně Vás zveme!

Vážení čtenáři,
přejeme Vám do nového roku,
ať čeština Vás provází na každém kroku.
Hlavně pevné zdravíčko
a v dušičce sluníčko.
Prožijte krásné dny plné úžasných zážitků,
neočekávaných příhod i tajuplných okamžiků.
Poznávejte s námi nadále nepoznané
a pronikejte s ČŠBH do tajů českého jazyka.

Jaký byl rok 2015 v ČŠBH Curych?

V lednu žáci obdrželi osvědčení, spravedlivou odměnu za svoji píli a za to, jak se jim dařilo v prvním pololetí.

V únoru jsme zahájili druhé pololetí a prožili zimní prázdniny.

V březnu proběhla noc s Andersenem, která byla zaměřena na dílo Boženy Němcové.

V dubnu jsme navštívili výstavu „Pohledy ze staré a nové Prahy“ v Galerii Krause v nedalekém Pfäffikonu.

V květnu vyrazily děti z ČŠBH do rakouského Oetzu, kde se utkaly na „sokolské louce“ Piburg v devítiboji.

V červnu k nám zavítalo Liduščino divadlo z Prahy.

V červenci jsme se vydali do Kostnice, kde žáci v dobových kostýmech zahráli krátkou divadelní epizodu ze života Jana Husa. 15. července jsme ukončili školní rok sportovní olympiádou. Na osvědčeních „HSK“ zářily nejen pětky ale i šestky. Majitelé těchto „ocenění“ si právem zasloužili pochvalu.

V srpnu jsme zahájili nový školní rok. Máme radost z nového rodinného centra, kde se schází naši předškoláci.

V září naši školu navštěvuje 60 žáčků.

V říjnu jsme se přihlásili do soutěže o nejnápaditější knižní obálku s dvojjazyčnou upoutávkou na knihu.

V listopadu jsme nacvičovali pásmo vánočních básní a koled.

V prosinci se konala tradiční a oblíbená Mikulášská besídka. Pod vedením paní Lucie Novotné zapěl české vánoční koledy pěvecký sbor, ve kterém nechyběly ani paní učitelky a děti z ČŠBH, v centru Curychu.

Nový rok začal

Lidé jsou plni optimismu a energie, snaží se být aktivní a plnit svá novoroční předsevzetí. I my se snažíme: Kolotoč jménem Česká škola bez hranic se roztočil hned v prvním týdnu, kdy na Tři krále začalo vyučování v roce 2016. Žáci i paní učitelky si navzájem vyprávěli zážitky z Vánoc a vánočních prázdnin. Hned v sobotu nato, tedy 9. ledna, jsme pokračovali sobotní výukou a pro rodiče byly připraveny rodičovské schůzky. Děti s nadšením poslouchaly nová cedéčka, dárek od Českého rozhlasu. Děkujeme!

Ani organizační tým ČŠBH Drážďany nezhálel a úspěšně se popasoval s vyúčtováním za rok 2015. První překážka je zdolána, jedno z předsevzetí splněno!

A co nás čeká?

Na duben je naplánována Noc s Andersenem, která se bude v naší škole konat už po šesté. Přípravy, na nichž se podílejí učitelky i ochotní a angažovaní rodiče, jsou již v plném proudu. A určitě se máme na co těšit.

Dovolte nám i malé zastavení

a ohlédnutí za rokem starým. Chceme se podělit o dojmy ze dvou akcí, které mají v naší škole tradici a těší se značné oblibě u malých i velkých.

Ve středu 9. prosince nás ve škole navštívil Mikuláš. A nebyl sám. Přišel v doprovodu čerta a anděla. Děti i paní učitelky měly radost, celá návštěva se nesla v přátelském duchu a obešla se bez pláče vyděšených ratolestí. Po přednesu básniček a zpěvu písniček dostalo každé dítě malý balíček.

V sobotu 12. prosince se konala vánoční besídka ČŠBH Drážďany a spolku Schola ludus. I tentokrát jsme se sešli v hojném počtu a všichni přispěli ke zdaru celé akce. Mnozí přinesli vlastnoručně vyrobené vánoční cukroví, po kterém se doslova zaprášilo. Loni k nám nezavítal žádný divadelní soubor, vsadili jsme jen na vystoupení dětí. Odměnou

nám bylo pásmo písniček, básniček a tanečních čísel, rozhovor Boženy Němcové a K. J. Erbena, dále úspěšné snažení třídy o rozmotání popletených pohádek za pomoci malé paní učitelky. Dalšími body programu bylo zpívání

vánočních koled, spontánní a nadmíru vydařené duo kytary a akordeonu. Prostě pohoda se vším všudy a jaksepatří, která všechny naladila na nadcházející Vánoce.

Po stopách Karla IV.

V sobotu 7. 11. 2015 jsme se v rámci externí výuky sešli všichni v centru Frankfurtu nad Mohanem. Naše skvělé lektorky pro děti připravily napínavé putování po stopách Karla IV. Děti se seznámily s osobností Karla IV., s jeho rodiči i jeho manželkami a ozdobily korunovační klenoty. Předškolní děti celou výuku zakončily v galerii Schirn. Školní děti si navíc prohlédly dům, ve kterém Karel IV. několikrát ve Frankfurtu nocoval, navštívily kostel sv. Bartoloměje a Císařský sál. Na uplný závěr na všechny čekal i slíbený sladký poklad.

Návštěva Mikuláše

První prosincovou sobotu nás navštívil Mikuláš, čert a anděl. Děti překvapil přímo ve třídách během výuky. Na všechny čekalo překvapení v podobě malých balíčků, které jim rozdal anděl za pěkně zazpívané písničky a odrecitované básničky. Čert si děti označil černou čarou na nose, kterou jim namaloval uhlím.

Adventní koncert skupiny Qadrille

První advent jsme ve škole přivítali v sobotu 28. 11. 2015 koncertem skupiny Quadrille z Jablonce nad Jizerou. Poslechli jsme si tradiční české koledy a nechyběla ani písnička z oblíbené pohádky Tři oříšky pro Popelku. Následně jsme otevřeli vánoční dílnu, kde si děti vyrobily vánoční svíčky, řetězy, stromečky a ozdobily si perníčky.

Tři bratři navštívili Londýn

V neděli 29. 11. 2015 promítalo Regent Street Cinema ve spolupráci s Českým centrem novou českou pohádku Tři bratři. Po projekci byl připraven výtvarný workshop, odkud si mohli malí diváci odnést na památku nejen vlastní výrobky, ale také fotografie z pohádkového fotokoutku.

Do České školy zavítal Mikuláš

V sobotu 5. 12. 2015 proběhla v kostele St Mary mikulášská veselice. Překvapením letošního ročníku bylo představení Endele Vendele pražského divadla Viola. Pásmo pohádek, básniček a písniček bavilo nejen děti, ale i dospělé. Po skončení divadla přišlo na řadu to nejdůležitější – zavolat Mikuláše! Ten si na pomoc přivedl několik andělů a houf divokých čertů. Každá třída si pro kouzelnou družinu připravila básničku nebo písničku. Všechny děti pak od Mikuláše dostaly balíček plný dobrot a vánočních drobností.

Padla první klapka natáčení Ahoj, Zuzko!

Na konci září 2015 proběhlo natáčení pilotního dílu naučného seriálu Ahoj, Zuzko!, ve kterém budou děti z České školy učit angličtinu své kamarády žijící v ČR.

Šeříky pro mír jsou u konce

V listopadu skončil dlouhodobý projekt připomínající 70 let od ukončení 2. světové války. Na konci podzimu proběhly poslední workshopy jak pro veřejnost a školy v Museum of Islington, tak pro kurdskou komunitu v Arts & Media School Islington. Z výrobků, které děti během všech workshopů vytvořily, byla uspořádána výstava, která je od 27. 11. do 25. 1. k vidění právě v islingtonském muzeu.

Divadlo Pohadlo: Pochodem ťap! aneb Zvířecí pohádka o cestě

Dne 12. prosince 2015 se školáci České školy bez hranic v Mnichově zúčastnili napínavé cesty několika zvířecích kamarádů, kteří opustili jistotu pohodlného živobytí v zoologické zahradě. Cílem cesty byla jejich vlast v Africe. Díky kreativnímu využití předmětů denní potřeby a maximálnímu nasazení dvou členek divadelního souboru Pohadlo, jakož i aktivní účasti mnoha diváků, jsme se mohli přesvědčit, že každý může být kamarád a každý může být užitečný při dosažení společného cíle.

Na závěr zábavného i poučného představení se děti zúčastnily výtvarné dílny, kde si za zvuku afrických rytmů vyrobily dobové africké oblečení i africké zvířecí kamarády. Divadelní představení se uskutečnilo za podpory Česko-německého fondu budoucnosti.

Krásný nový rok 2016

Na poslední předvánoční hodině si děti, rodiče i paní učitelky za klavírního doprovodu společně zazpívali nejznámější koledy. V roce 2016 bude škola pokračovat v pořádání kulturně-vzdělávacích akcí, jejichž seznam se snažíme aktualizovat na webu. Jednou z nich bude workshop k výročí narození Karla IV., který se uskuteční v červnu.

Nová knihovna

Česká škola každým rokem nakupuje nejen učebnice, ale i beletrii, kterou si děti nově mohou vypůjčit v malé knihovně. Mezi nejvíce žádané publikace patří Čtyřlístek, Pan Buřtík a pan Špejlíčka nebo Lichožrouti.

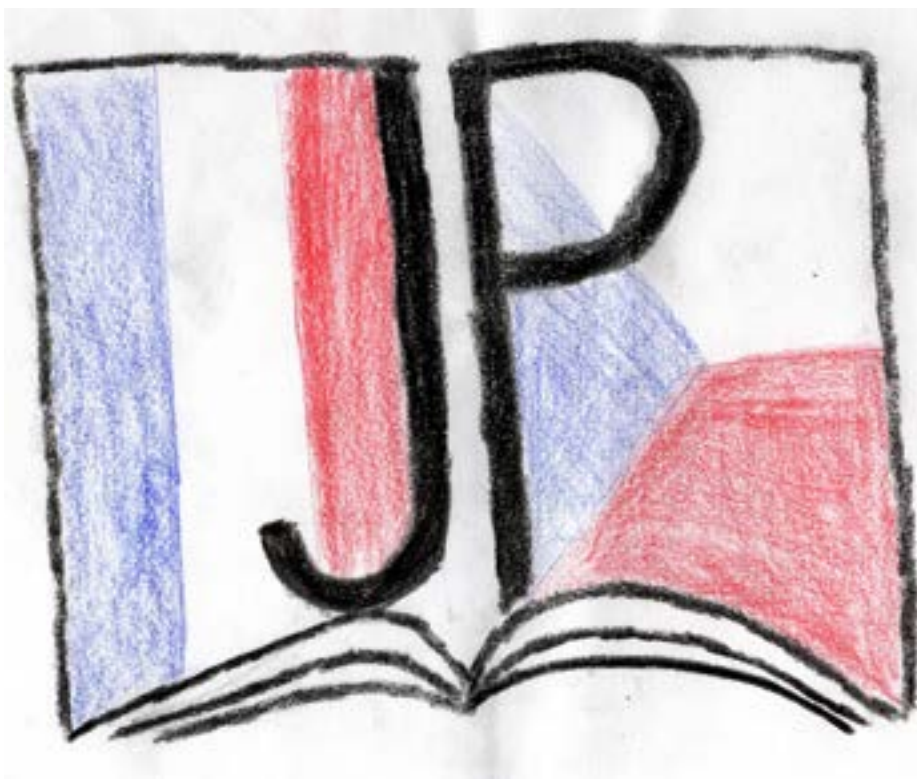

Překladatelská soutěž „Cena Josefa Palivce“ podruhé a s novým logem

Na únorové Slavnosti čtení vyhlásíme již podruhé překladatelskou soutěž, které se mohou zúčastnit žáci ve věku od 6 do 17 let. Překládanou knihu odtajníme 13. února, sledujte stránky www.csbh.cz/pariz!

Soutěž má nové logo (níže), jeho autorem je Hugo Dokládala, žák ČSBH Paříž.

Po stopách Karla IV. v Paříži

Pokračujeme v oslavách Roku Karla IV. a pro žáky připravujeme na březen výpravu do pařížské Sainte-Chapelle. Abychom se vžili do údivu mladého Karla nad krásou gotiky, prohlédneme si královskou kapli a povíme si o vzácných relikviích, které kaple v té době ukrývala.

Fotoreportáž z výpravy najdete na našem [Facebooku](#).

Podpora čtenářství

Každoročně pořádáme několik akcí, kde si s dětmi užíváme radost ze čtení. V nadcházejícím období chystáme Slavnost čtení (13. 2.) a Noc s Andersenem (začátkem dubna).

Díky podpoře MZV jsme nedávno rozšířili nabídku školní knihovny zejména o tituly pro děti a mládež ve věku 10–18 let. O knihy je velký zájem a naše nová knihovnice má tak plné ruce práce.

ČSBH Paříž přijímá stážisty-studenty

v rámci programu Erasmus plus. Již teď je možno se informovat o možnostech v příštím školním roce.

Spolupráce se Stálou misí při OSN v Ženevě

Naše škola nadále pokračuje ve výborné spolupráci se Stálou misí ČR při Úřadovně OSN a dalších mezinárodních organizacích v Ženevě. V září navštívil naši školu nový pan velvyslanec, Jan Kára, který si prohlédl školu, jednotlivé řídy a byl přítomen i části výuky. Pan velvyslanec nám vyjádřil svoji podporu a přislíbil další spolupráci. Jedním z výsledků návštěvy je i možnost nadále využívat reprezentační prostory Stále mise pro akce školy, jako jsou například besídky nebo divadelní představení.

Mikulášská besídka

Již po několikáté jsme v rezidenci velvyslance Stále mise ČR v neděli 6. 12. 2015 pořádali pro české děti Mikulášskou besídku. V letošním roce se nám přihlásil rekordní počet 91 dětí. Z kapacitních a organizačních důvodů jsme tak účastníky museli rozdělit na dvě skupiny.

První skupina – děti z naší školy – si pro rodiče připravila vystoupení v podobě krátkého pásma básniček a koled.

Poté se děti dočkaly příchodu Mikuláše v doprovodu čerta a anděla. Mikuláš si k sobě děti jmenovitě volal a četl ze zlaté knihy, co vše pěkného dovedou nebo co mají zlepšit. Některé nejmenší děti přicházely k Mikulášovi s ostychem před čertem, ale čokoládová odměna a ovoce vše spravily.

Všechny děti si mohly v rámci programu vyrobit drobné vánoční dárky, například svíčku z včelího vosku, ozdobit perníček cukrovou polevou a další.

Velké poděkování patří nejen týmu učitelů České školy, ale také panu velvyslanci Janu Károvi a zaměstnancům Stále mise ČR za možnost besídku v reprezentačních prostorách rezidence uspořádat, a zejména za ochotu, s níž nám vyšli vstříc s prodloužením doby použití rezidence.

Tomáš Grulich, předseda Stálé komise Senátu pro Čechy žijící v zahraničí k její činnosti pro rok 2016

Dnešní krajanskou komunitu (lépe českou diasporu) nejde už nazývat pouze novodobou emigrací. Mladí lidé, kteří odcházejí z ČR po roce 1989, často mění místo pobytu. Přechází ze státu do státu. Přesnější by bylo hovořit spíše o mobilitě než o emigraci, zvláště pak v členských zemích EU.

Zájmem státu by mělo být vylepšování vztahů mezi diasporou a většinou společností. Pozitivním výsledkem pro ČR pak bude šíření dobrého jména v cizině, udržování kontaktů za účelem lobbyingu a vytváření takových podmínek, aby případný a také chtěný návrat do vlasti byl co nejméně problematický.

Současný zájem státu o krajany je úředně realizován Oddělením zvláštního zmocněnce pro krajanské záležitosti MZV. Jeho základní činnost vyplývá z Usnesení vlády z roku 2015 o pokračování Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2016 až 2020. Mimo zájmu o klasičtější krajanskou komunitu se objevují přímo zmínky o výuce češtiny v zahraničí pro novodobou migraci.

Potřeby současné migrace silně přesahují běžné kulturní vztahy státu a české diaspory a odehrávají se v oblastech, které spadají pod různá ministerstva. Proto je třeba hledat takové pracovníky, které může ovlivňovat více resortů, než je pouze ministerstvo zahraničí se svými konzulárními úřady. Na základě našich cest a průzkumu sociálních sítí identifikujeme následující oblasti:

1. Jednoznačně nejvíce opakovaným dotazem jsou dotazy na **daně, sociální a zdravotní pojištění a příspěvky**, tedy na povinnosti krajanů v zahraničí tyto platit a možnosti čerpat.

S tématem odvodů a příspěvků také souvisí **započítávání odpracovaných let v zahraničí do českého důchodu**.

2. Velká část dotazů se týká **sňatků**.

3. Dalším velkým tématem jsou **děti**. Zde identifikujeme dotazy ve čtyřech základních kategoriích:

- (1) Otázka školní docházky při návratu s dětmi do ČR, případně hledání škol a školek v místě bydliště a otázka dostupnosti dvojjazyčných škol a školek.
- (2) Otázka dětí narozených v zahraničí, jejichž český rodič má zájem o české občanství pro dítě. S tím souvisejí i otázky na možnost dvojího občanství pro děti.
- (3) Povinnost doložit překlad očkovacího průkazu pro děti, které byly očkovány v zahraničí.
- (4) Problematika vymáhání výživného na děti, jejichž jedním rodičem je český občan žijící v Čechách a druhým cizinec zdržující se v zahraničí.

4. Další série dotazů se týká **získání určitých dokladů** od českého státu.

5. Krajany také zajímají možnosti **uznání zahraničního vzdělání** v případě návratu do ČR.

6. Série otázek směřuje k případnému návratu do ČR. (Co všechno je nutné zařídit, tj. jaké dokumenty je třeba vyplnit, které úřady je nutné obejít a také co z toho se dá zařídit ze zahraničí ještě před příjezdem do ČR).

Výčet jistě není úplný. Může nám být ale vodítkem pro letošní činnost Stálé komise Senátu pro Čechy žijící v zahraničí. Téma budeme rozvíjet jak v „kulatých stolech“ za účasti zástupců různých ministerstev, tak nakonec i v chystané konferenci ve spolupráci s Českými školami bez hranic.

Tomáš Grulich

Spolek ČŠBH koordinuje činnost jednotlivých ČŠBH, je garantem kvality výuky, kterou školy s tímto jménem ve světě nabízejí.

Dále spolek pomáhá vzniku dalších výukových center v zahraničí, které se modelem ČŠBH inspiřují, eviduje jejich počet, sleduje jejich vývoj.

Náš tým:

Lucie Slavíková-Boucher, předsedkyně

Iva Jirovská, místopředsedkyně

Alžběta Kolumpeková, webové stránky, tábor Sluňákov

Kateřina Spiess-Velčovská, marketing

Iva Valkusová, kontakt s médii, komunikace

Celosvětová síť **Českých škol bez hranic a spolupracujících škol** představuje více než **50** výukových center, které navštěvuje přes **2200** žáků.

Pokud není uvedeno jinak, fotografie pochází z archivů jednotlivých ČŠBH.

Zaujala Vás **činnost a poslání** Českých škol bez hranic?

Můžete nás **podpořit**. Rádi Vám zašleme potvrzení o daru nebo darovací smlouvu.

Číslo účtu ve formátu IBAN
CZ3601000000438073600257 korunový
CZ6001000000438073670247 eurový
SWIFT (BIC) KOMBCZPPXXX

Na další číslo se můžete těšit 30. června 2016

Česká škola bez hranic, z.s., IČ 22838244,
spisová značka L 20525
vedená u městského soudu v Praze,
datum vzniku 19. srpna 2009.

Na Břevnovské pláni 1267/9, 169 00 Praha, ČR
www.csbh.cz email: csbh@csbh.cz
tel. + 420 737 959 062

Spolupracujeme

STŘEDOČESKÉ MUZEUM
V ROŽTOKÁCH U PRAHY

SVĚT KNIHY, s.r.o.

ROSTEME S KNIHOU

PAMÁTNÍK
NÁRODNÍHO
PÍSEMNICTVÍ

Radio Praha
Český rozhlas

Rádio Junior
Český rozhlas

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA

Ú | J | O | P

Univerzita Karlova v Praze
Ústav jazykové a odborné přípravy

NÁRODNÍ PEDAGOGICKE
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO